

Najważniejsze zagadnienia dotyczące projektowanych i dokonanych już zmian w systemie oświaty

1) Zmiany ustroju oświaty w Polsce

Wszelkie zmiany w systemie edukacji będą poprzedzone identyfikacją i analizą sytuacji oraz szerokimi konsultacjami społecznymi.

Debata

Od początku lutego br. rozpoczęła się ogólnopolska debata o systemie oświaty organizowana pod hasłem: „Uczeń – rodzic – nauczyciel. Dobra zmiana”. W jej ramach zaplanowano dyskusje wojewódzkie z udziałem ekspertów. Pracują oni w grupach tematycznych.

Tymi tematami są:

- kształcenie ogólne i zawodowe,
- organizacja nadzoru pedagogicznego,
- nowy awans zawodowy,
- system egzaminów zewnętrznych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- finansowanie zadań oświatowych w samorządach,
- podstawa programowa kształcenia ogólnego,
- nauczanie wczesnoszkolne,
- wychowanie przedszkolne,
- organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- miejsce historii w szkole,
- wychowanie fizyczne, rodzic w szkole, wychowawcza rola szkoły,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Zachęcamy też samorządowców i lokalnych liderów, aby we własnym zakresie zorganizowali swoje własne małe debaty o polskiej edukacji i przesyłali do Ministerstwa Edukacji Narodowej wypracowane wnioski.

Równolegle do prac zespołów eksperckich w całej Polsce są organizowane wojewódzkie debaty oświatowe. W marcu debaty odbyły się w województwach: dolnośląskim, lubelskim, wielkopolskim, mazowieckim, a w kwietniu (do dnia 18 kwietnia) – w województwach: podkarpackim, lubuskim, zachodniopomorskim, łódzkim, podlaskim. Ponadto w kwietniu debaty odbędą się w województwach: małopolskim, świętokrzyskim i kujawsko-pomorskim, a w maju – w województwach: pomorskim, opolskim, warmińsko-mazurskim i śląskim.

Dnia 8 marca br. uruchomiona została specjalna strona internetowa poświęcona ogólnopolskiej debacie „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra

Zmiana” www.debataoswiatowa.men.gov.pl – na której na bieżąco zamieszczane są wszystkie informacje dotyczące spotkań, rozmów i debat organizowanych w różnych częściach kraju na temat zmian w polskim systemie edukacji. Za pośrednictwem tej strony każdy może przesyłać do MEN swoje uwagi, wnioski i spostrzeżenia dotyczące najważniejszych tematów związanych z przyszłością polskiej oświaty.

W serwisie internetowym znajduje się także specjalna strefa poświęcona pracy blisko 2 tys. osób, które zgłosiły się do grona Ekspertów Dobrej Zmiany. Po zalogowaniu się na stronie, każdy ekspert może zapisać się do udziału w konsultacjach dotyczących między innymi prac nad nową podstawą programową: wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego oraz podstawą programową kształcenia w zawodach.

Na czerwiec 2016 r. została zaplanowana w Toruniu debata, podczas której na przykładzie tego miasta - pokazane zostanie, jak przeprowadzone będą zmiany.

W sierpniu i wrześniu – przygotowane będą projekty zmian w ustawie o systemie oświaty i zmian podstawy programowej kształcenia ogólnego.

2) Planowane zmiany w zakresie dotowania

Ministerstwo Edukacji Narodowej skierowało do konsultacji publicznych projekt z dnia 16 marca 2016 r. ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, w których doprecyzowuje przepisy dotyczące dotowania przedszkoli, szkół i placówek z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Problemy w zakresie interpretacji i stosowania przepisów art. 80 i 90 ustawy o systemie oświaty, dotyczących udzielania i rozliczania dotacji wypłacanych przedszkolom, szkołom i placówkom z budżetów jednostek samorządu terytorialnego są zgłaszane przez organy kontrolne, samorządy oraz osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego prowadzące przedszkola, szkoły i placówki. Duży poziom ogólności obecnych przepisów powoduje ich nieprecyzyjność i wątpliwości interpretacyjne, co w konsekwencji skutkuje ich niejednolitym stosowaniem w skali kraju oraz stwarza problemy przy kontrolowaniu prawidłowości wykorzystania dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego przedszkolom, szkołom i placówkom. Stąd też powstają spory pomiędzy organami właściwymi do udzielania dotacji a jednostkami dotowanymi.

Projektowane zmiany precyzyjnie określają sposób kalkulacji dotacji wypłacanych przedszkolom, szkołom i placówkom z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Z jednej strony ustalanie wysokości dotacji przez jednostki samorządu terytorialnego w oparciu o precyzyjne przepisy pozwoli na zapewnienie przejrzystego i sprawiedliwego systemu określania wysokości

dotacji w ramach kraju i tym samym wyeliminowanie pojawiających się obecnie nieprawidłowości. Z drugiej strony dotowane przedszkola, szkoły i placówki będą mogły w oparciu o publikowane dane zweryfikować wysokość dotacji ustalonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Projektowane zmiany mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

3) Subwencja oświatowa

Finansowanie uczniów szkół zlokalizowanych na wsiach i w miastach do 5 tys. mieszkańców w ramach subwencji oświatowej

Przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej¹ uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów dla dzieci i młodzieży zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5.000 mieszkańców przeliczani są dodatkowymi wagami:

- wagą P_1 w wysokości 0,4 dla uczniów szkół podstawowych zlokalizowanych na wsi i w miastach do 5.000 mieszkańców;
- wagą P_2 w wysokości 0,27 dla uczniów gimnazjów zlokalizowanych na wsi i w miastach do 5.000 mieszkańców.

Ponadto w związku z dodatkami socjalnymi przysługującymi nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5.000 mieszkańców w algorytmie uwzględniana jest dodatkowa waga „ $R=0,12$ ”. Środki finansowe przypadające w podziale subwencji oświatowej na jednego ucznia szkoły podstawowej położonej na wsi lub w mieście do 5.000 mieszkańców są o około 50% wyższe od środków przypadających na jednego ucznia w pozostałych szkołach podstawowych, a w przypadku gimnazjum wskaźnik ten wynosi ok. 35%.

W 2016 r. kwota subwencji oświatowej przypadająca na jednego ucznia szkoły podstawowej położonej na terenie wiejskim lub w mieście do 5.000 mieszkańców wynosi średnio ok. **9.082 zł**, a na ucznia gimnazjum - ok. **8.315 zł** (z uwzględnieniem uczniów szkół specjalnych).

Finansowy standard A w roku 2016 wynosi 5.278 zł i w porównaniu do kwoty standardu z roku 2015 (5.259 zł) wzrósł o 19 zł, tj. o 0,37 %.

Kwota części oświatowej subwencji ogólnej dla gmin wiejskich naliczona na rok 2016 wynosi 9.316 mln zł i jest wyższa o 2,6% od kwoty naliczonej na rok 2015. Natomiast dla gmin miejsko - wiejskich została naliczona kwota 6.507 mln zł (wzrost o 3,5%). Przy czym odnotowano spadek liczby uczniów uwzględnianych przy podziale kwoty subwencji w przypadku gmin wiejskich o 0,9% i w przypadku gmin miejsko - wiejskich o 1,7 %. Liczba dzieci objętych subwencją oświatową wg. danych z SIO (30.09.2015 r.) w gminach wiejskich wynosi 1 052 488, natomiast w gminach miejsko-wiejskich 855 267.

---

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2016 (Dz. U. poz. 2294).

Szkoły prowadzone przez gminy wiejskie stanowią 25,7% wszystkich szkół. Uczęszcza do nich 19,4% wszystkich uczniów. Wśród szkół prowadzonych przez gminy wiejskie najczęściej jest szkół podstawowych (5 577), co stanowi 66,6% wszystkich szkół prowadzonych przez gminy wiejskie. Średnia liczba uczniów szkole prowadzonej przez gminę wiejską wynosi 122 uczniów, podczas, gdy w kraju ogółem - 161,5 uczniów. Największy odsetek szkół prowadzonych przez gminy wiejskie jest w woj. podkarpackim (39,1%) i lubelskim (39%), najmniejszy w woj. zachodniopomorskim (13,6%).

W 2015 r. wprowadzono w algorytmie podziału subwencji oświatowej wagę o wartości 0,18 dla uczniów małych szkół podstawowych, w których liczba uczniów szkoły nie przekracza 70 (waga ta jest niezależna od położenia szkoły).

Rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej

Z ogólnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej wyodrębnia się – zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 198) – rezerwę części oświatowej subwencji ogólnej, której wysokość wynosi 0,4 %.

W podziale 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej uwzględniono na rok **2015** między innymi możliwość zwiększenia jednostkom samorządu terytorialnego subwencji oświatowej, w celu dofinansowania:

- doposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne dla szkół podstawowych ogólnodostępnych prowadzących edukację włączającą;
- doposażenia stołówek szkolnych w szkołach podstawowych i gimnazjach;
- doposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że z kwoty 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2015, która po zwiększeniach wynosiła 181.261.695 zł, w znacznym stopniu skorzystały gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie. Łącznie bowiem te dwa typy jednostek samorządu terytorialnego otrzymały ponad 85,5 mln zł. Ze zwiększenia subwencji skorzystały 2 127 gminy. Przykładowo z tytułu z możliwości dofinansowania doposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne dla szkół podstawowych ogólnodostępnych prowadzących edukację włączającą skorzystało 860 gmin wiejskich i miejsko – wiejskich. Dofinansowanie z tego tytułu stanowiło kwotę ok. 16 mln zł. Natomiast z dofinansowania doposażenia stołówek szkolnych skorzystało 585 gmin wiejskich i 240 gmin miejsko-wiejskich. Z tego tytułu zwiększono środki przeznaczone na edukację w tych typach jednostek samorządu terytorialnego o kwotę prawie 17 mln zł.

W roku **2016** istnieje możliwość skorzystania z ww. rezerwy między innymi na dofinansowanie:

- doposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej oraz gabinetów stomatologicznych;

- doposażenia w pomoce dydaktyczne dla szkół podstawowych ogólnodostępnych w celu podnoszenia jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęć rewalidacyjnych.

4) Dobre zmiany

Ustawa o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela² oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Dobiegają końca prace nad ustawą o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela. W dniu 13 kwietnia br. została przyjęta przez Senat. Wkrótce zostanie przedłożona do podpisu Prezydenta RP.

Zmiany w ustawie dotyczą:

- ❖ likwidacji godzin karcianych – realizacja expose Pani Premier³;
- ❖ rozszerzenia wymogu niekaralności na wszystkich nauczycieli - bez względu na miejsce zatrudnienia – wzmocnienia bezpieczeństwa dzieci także w szkołach niepublicznych;
- ❖ uregulowania kwestii gratyfikacji dla nauczycieli, którzy uzyskali tytuł honorowy profesora oświaty;
- ❖ uregulowania zasadniczych kwestii postępowania dyscyplinarnego dla nauczycieli na poziomie ustawy;
- ❖ utworzenia centralnego rejestru orzeczeń dyscyplinarnych;
- ❖ innych zmian wynikających z powyższych propozycji – zawartych w ustawie o systemie oświaty oraz ustawie o systemie informacji oświatowej.

Wychowanie przedszkolne

Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego. Ponadto, do dnia 31 sierpnia 2019 r. wychowanie przedszkolne jest realizowane także w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

---

² Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 z późn. zm.)

³ **Główne tezy do likwidacji godzin karcianych:**

- Powrót do stanu z dnia 1 września 2009 r. – gdy dyrektor szkoły zapewniał organizację zajęć dodatkowych adekwatnie do potrzeb szkoły i uczniów
- Zajęcia związane z potrzebami uczniów i ich zainteresowaniami będą się odbywały i będą odnotowywane w dokumentacji szkolnej,
- Odbiurokratyzowanie rejestrowanie godzin karcianych
- Odejście od zjawiska polegającego na realizowaniu przez nauczycieli godzin karcianych w świetlicach, zamiast zatrudniania wychowawców świetlic
- Narzędziem motywującym dla dyrektora szkoły przy organizacji tych zajęć byłby dodatek motywacyjny

Z dniem 1 września 2016 r. wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat.

Przekazując gminom, z dniem 1 stycznia 1992 r., zadanie zakładania i prowadzenia m. in. publicznych przedszkoli, ustawodawca określił jednocześnie, że jest to obowiązkowe zadanie własne gmin. Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi Rada Gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego. Gminy nadal są zobowiązane do zapewnienia miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla wszystkich uprawnionych dzieci.

Należy zauważyć, że liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym - jeszcze dwa lata temu, w roku szkolnym 2013/2014, była wyższa od obecnej o 156 tys. dzieci (spadek o 12%), mimo, że odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym systematycznie wzrasta. Obecnie liczba wolnych miejsc w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego (ok. 50 tys.) oraz liczba potencjalnych miejsc w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych (ponad 300 tys., tj. o ponad 100 tys. więcej niż obecnie) pozwala na stwierdzenie, że możliwości objęcia wychowaniem przedszkolnym dzieci w wieku od 3 do 6 lat są znaczne.

Biorąc pod uwagę prognozy demograficzne, zaprojektowano zmiany ustawy o *systemie oświaty*, które powinny umożliwić organom prowadzącym szkoły i przedszkola prowadzenie racjonalnej polityki oświatowej, a tym samym przyczynić się do rozwoju i upowszechnienia wychowania przedszkolnego w kraju oraz zwiększenia jego dostępności.

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego⁴, gmina, która nie zapewnia wszystkim dzieciom, którym ma obowiązek zapewnić możliwość realizowania obowiązku lub prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego, jest obowiązana przeprowadzić otwarty konkurs ofert dla niepublicznych przedszkoli (w dalszej kolejności dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego). Niepubliczne przedszkole wyłonione w drodze konkursu, otrzymuje dotację z budżetu gminy w wysokości 100% wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę, w przeliczeniu na jednego ucznia, a w zamian pobiera opłaty, zapewnia czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w takim samym wymiarze, jak przedszkola gminne itp.

Ponadto, znowelizowane przepisy art. 14a ust. 2a i art. 17 ust. 7 ustawy o *systemie oświaty* przywracają kontrolę kuratorów oświaty nad działaniami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania sieci szkół i przedszkoli. Ustalenie przez radę gminy sieci publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania

---

⁴ Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o *systemie oświaty* oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827 z późn. zm.), zwana potocznie *ustawą przedszkolną*.

przedszkolnego będzie możliwe po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Kurator oświaty oceni, czy projektowana sieć publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych wraz z publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, niepublicznymi przedszkolami, o których mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty i niepublicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, zapewni wszystkim dzieciom zamieszkałym na terenie gminy, obowiązany do realizacji rocznego przygotowania przedszkolnego możliwość spełniania tego obowiązku, zaś dzieciom pięcioletnim, czteroletnim, a od 1 września 2017 r. – także trzyletnim – możliwość realizowania wychowania przedszkolnego.

Zgodnie z art. 14d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Dotacja jest naliczana na każdego ucznia objętego wychowaniem przedszkolnym bez względu na wiek, w tym również na dziecko sześciolatnie.

Z uwagi na szacowany istotny wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym od września 2016 roku, została zwiększona obowiązująca w 2016 roku wysokość kwoty rocznej dotacji na każde dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym z 1 305 zł do 1 370 zł. Oznacza to, że gminy otrzymają w 2016 roku dotację na rozwój wychowania przedszkolnego o 5% większą niż gdyby pozostawiono poprzednią wysokość kwoty rocznej dotacji na dziecko. Dotacja celowa dla gmin na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego na 2016 rok została naliczona w kwocie 1 562 617 890 zł.

Tworzenie I klas w szkole podstawowej

Rada gminy ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych, a także określa granice ich obwodów. Za organizację pracy szkoły odpowiedzialny jest dyrektor danej szkoły. Do klasy I w pierwszej kolejności przyjmowane są dzieci zamieszkałe w obwodzie szkoły. Dzieci spoza obwodu biorą udział w rekrutacji i są przyjmowane w zależności od liczby miejsc.

W związku z brakiem obowiązku szkolnego dzieci sześciolatków i tym samym mniejszą liczbą dzieci rozpoczynających obowiązki szkolne od roku szkolnego 2016/2017, nowelizacja ustawy o systemie oświaty⁵ wprowadziła przepis przejściowy umożliwiający organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego, prowadzącej szkołę podstawową na wskazanie dzieciom, które w roku szkolnym 2016/2017 rozpoczną naukę w klasie I szkoły podstawowej miejsca realizacji obowiązku szkolnego w szkole podstawowej innej niż szkoła, w obwodzie której dziecko mieszka. Przepisów tych nie stosuje się, gdy spodziewana liczba uczniów w klasie I:

---

⁵ ustawa z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2016 r., poz. 35

- 1) w szkołach zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5000 mieszkańców przekracza 7;
- 2) w pozostałych szkołach przekracza 11.

Zwracam równocześnie uwagę, że obowiązujące przepisy - w tym powyższy przepis - nie wskazują minimalnej liczby uczniów w klasie wymaganej do utworzenie oddziału, a jedynie zezwalają gminie na nieutworzenie oddziału w szkole obwodowej, po spełnieniu określonych warunków. Regulacje wskazują jednocześnie na maksymalną liczbę uczniów w oddziale klasy I, tj. 25.

W polskim systemie edukacji istnieje także możliwość nauczania w klasach łączonych. Zgodnie z § 5 ust. 7 załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁶ w szkołach działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych, w tym połączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich i zajęć prowadzonych w klasie I.

Zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty*⁷, organ prowadzący szkołę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę należy w szczególności: zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki; zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły.

Zatrudnienie nauczycieli, a zmiany w obowiązku szkolnym

Zmiana przepisów w sprawie realizacji obowiązku szkolnego przez dzieci sześciolatek nie spowoduje zmniejszenia liczby dzieci w danym roczniku, a wyłącznie zmianie ulegnie miejsce, w którym będą realizowały odpowiednio wychowanie przedszkolne lub obowiązek szkolny. Tak więc, jeśli będzie mniejsze zapotrzebowanie na pracę nauczycieli w szkołach podstawowych w klasach I-III, to więcej nauczycieli potrzeba będzie w przedszkolach, do których będą uczęszczały sześciolatki.

Nauczycieli nauczania początkowego nie trzeba będzie zwalniać ze szkół, aby następnie zatrudnić ich w przedszkolu. Zgodnie z przepisami ustawy – Karta Nauczyciela, nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania może być przeniesiony na własną prośbę lub z urzędu za jego zgodą ze szkoły do przedszkola. W celu zapewnienia obsady na stanowisku nauczyciela z wymaganymi kwalifikacjami, przeniesienia nauczyciela może także dokonać organ prowadzący szkołę. W takim przypadku niepotrzebna jest zgoda nauczyciela, a przeniesienie może być dokonane na okres nie dłuższy niż 3 lata.

---

⁶ Dz. U. z 2001 r. nr 61 poz. 624, z późn. zm.

⁷ j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.

Przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu (edukacja przedszkolna) oraz do nauczania w klasach I-III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny) również nie stanowi problemu. Jest ono realizowane na studiach w zakresie pedagogiki lub innych zapewniających przygotowanie do pracy w obszarze edukacji elementarnej, których efekty kształcenia uwzględniają nabycie podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu języka polskiego, matematyki oraz przyrody (w tym umiejętności tworzenia tekstów, prowadzenia rozumowań matematycznych, ilustracji zjawisk przyrody za pomocą doświadczeń). Nabycie tych kompetencji jest warunkiem przystąpienia do przygotowania dydaktycznego do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i podstawy programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego. Kształcenie obejmuje jednocześnie przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu oraz do nauczania w klasach I-III szkoły podstawowej.

Likwidacja lub przekształcenie szkoły lub placówki – zmiana przepisów ustawy o systemie oświaty

Obowiązujące przepisy ustawy o systemie oświaty stanowią, że szkołę publiczną można zlikwidować lub przekształcić z końcem roku szkolnego. Ponadto, ustawa nakłada na jednostkę samorządu terytorialnego zamierzającą zlikwidować lub przekształcić szkołę obowiązek zawiadomienia o swym zamiarze rodziców uczniów oraz kuratora oświaty. Zawiadomienie to musi nastąpić na sześć miesięcy przed planowaną likwidacją lub przekształceniem.

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami przywrócono obowiązek uzyskiwania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przypadku zamiaru zmiany planu sieci szkół, likwidacji lub przekształcenia szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub zamiaru utworzenia publicznej szkoły przez podmiot inny niż jednostka samorządu terytorialnego. Ustawa z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35), w części dotyczącej przywróconych kompetencji kuratora oświaty, weszła w życie 23 stycznia 2016 r.

Po wejściu w życie nowych przepisów, likwidacja lub przekształcenie szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego są możliwe pod warunkiem spełnienia omówionych na wstępie warunków ustawowych oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Opinia ta jest wydana w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.